

СТАНОВИЩЕ

от д-р Ирина Николаева Саръиванова – професор, СУ „Св. Климент Охридски“

за материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки професионално направление 2.1. Филология (Съвременен турски език)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 92 от 18.11.2022 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Общо езиковедие и история на българския език“ към Филологически факултет, като кандидат участва гл. ас. д-р Харун Харун Бекир от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Общо представяне на процедурата и кандидата

Предмет:

Със заповед № РД-21-53 от 16.01.2023 г. и заповед РД-21-446 от 28.02.2023 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Съвременен турски език), **обявен за нуждите на** катедра „Общо езиковедие и история на българския език“ към Филологически факултет.

За участие в обявения конкурс документи е подал **единствен кандидат:**
гл. ас. д-р Харун Харун Бекир от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
(ак. дл., н. ст., име, презиме, фамилия от висше училище или научна организация)

Представеният от гл. ас. д-р Харун Бекир комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва всички изискуеми документи.

Кандидатът гл. ас. д-р Харун Бекир е приложил общо 29 научни труда: 1 монография – хабилитационен труд, 1 книга (на базата на защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“), 5 студии, 22 статии, участвал е в съставянето на лексикографски труд в две части. Приемат се за рецензиране 28 научни труда, които са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка, както и два речника в съавторство.

Кратки биографични данни

Харун Бекир е магистър по специалност „Тюркология“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (1998) и доктор в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Общо и сравнително езиковедие (Социолингвистика) на ПУ "Паисий Хилендарски" (2015). Професионалното развитие на кандидата е свързано изключително с преподавателска и изследователска дейност в сферата на основното и висшето образование, която се допълва от експертния му опит в Регионалния инспекторат по образованието. От 2012 г. Харун Бекир е щатен

преподавател в ПУ "Паисий Хилендарски", а през 2016 г. заема академичната длъжност „главен асистент“ в същия университет.

Обща характеристика на дейността на кандидата

Професионалната квалификация на кандидата *Филолог. Учител по турски език и литература* предопределя реализацията му като учител и като преподавател в системата на висшето образование. Като хоноруван и впоследствие щатен преподавател в ПУ "Паисий Хилендарски" Харун Бекир води редица практически и теоретични дисциплини в областта на съвременния турски език, включително и методически. Автор е на нови теоретични и практически курсове и множество учебни програми за ОКС „бакалвър“ и ОКС „магистър“. Ангажиран е и с активна работа със студенти – ръководи 8 успешно защитили дипломанти. Като част от академичния състав на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски", гл. ас. д-р Харун Бекир взема участие и в административно-организационната дейност на Филологическия факултет като член на пет факултетски комисии.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Представеният хабилитационен труд "Лексикално-семантичните двойки в турския език" (УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2022, 205 с.) засяга проблематика, която съответства на тематиката на обявения конкурс. Текстът е посветен на езиково явление, което, макар и обект на интерес от страна на редица изследователи, не е подлагано на задълбочено изследване, а често акцентът е върху компаративен или контрастивен аспект. В монографията фокусът е поставен върху семантиката, което маркира основния теоретико-приложен принос на хабилитационния труд. Като допълнителен принос следва да се отбележи и нововъведението в понятийния апарат на български език. От представения текст е видно, че д-р Бекир е запознат в дълбочина с трудовете на турските изследователи, посветени на тази проблематика. Но с оглед на спецификата на изследваните биноми, които не представляват езиков феномен, характерен единствено за турския език, смятам, че за допълнителна тежест към изследването, при извеждането на термина и концептуализирането на изследваната проблематика е необходимо да се отдели внимание и на научни разработки и концепции, свързани с това явление, извън турското езиково пространство и извън турската езиковедска общност. Смятам също, че формулирането на еквивалентен термин на „лексикално-семантична двойка“ на турски език, би предизвикало интереса на изследователи на тази проблематика в и извън България и би представлявало своеобразен принос към настоящето изследване.

В "Лексикално-семантичните двойки в турския език" изследваните биноми се анализират в зависимост от мотивиращата основа, представят се най-съществените им типологични характеристики, в зависимост от техните конституенти, а отделна глава е посветена на конструкциите, образувани от ономотопеи. В хода на анализа се акцентира върху техните функции и синтактичната им съчетаемост.

В четвъртата глава на изследването Харун Бекир представя своя опит за класификация, въз основа на функционално-семантичните им характеристики. Двуетичното представяне на анализиранияте конструкции, което затвърждава заявения от страна на Харун Бекир интерес и в областта на методиката на преподаване на турски език и чуждоезиковото обучение, се явява принос с практически и приложен характер, а приложеният речник следва да бъде разглеждан не само като поредно проявление на лексикографската дейност на кандидата, но и като необходимо допълнение към анализа на изследваните езикови единици.

За участие в конкурса са представени и научни разработки предимно в следните сфери: чуждоезиково обучение и методика на преподаването, езикови и образователни политики,

турска диалектология, турско езиковедие, социолонгвистика. В публикациите на Харун Бекир, сред които доклади от научни форуми, студии, статии в периодични издания, са отразени неговите научни интереси, а част от тях са обект на внимание от страна на научната и академичната общност у нас и в Република Турция, за което свидетелства приложената справка с цитиранията. Публикация, засягаща именно характеристиките на изследваните от кандидата биними в турския език, е цитирана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация.

В периода 2016-2022 г. гл. ас. д-р Харун Бекир е представил доклади на 23 научни форума в България и Турция, многократно е привлечан като член на научни и организационни комитети на форуми на национално ниво и в чужбина.

Научно-изследователската активност на д-р Бекир се допълва и от участието му в международни, национални и вътрешноуниверситетски научни проекти, както и в редколегиите на пет периодични издания, свързани с турския език, литература и култура.

Гл. ас. д-р Харун Бекир е избран за чуждестранен член-кореспондент на най-престижната институция за турски език в Република Турция – Турския езиков институт, несъмнено висока оценка за признанието на кандидата в чужбина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Харун Харун Бекир **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „главен асистент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на Харун Харун Бекир е **несъмнена**.

Постигнатите от гл. ас. д-р Харун Харун Бекир резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Филологическия факултет за избор на гл. ас. д-р Харун Харун Бекир на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Съвременен турски език).

19.03.2023 г.

Изготвил становището: .....

проф. д-р Ирина Саръиванова